

1	Úvod	9
2	Předpisy pro bezpečnou práci v chemické laboratoři	10
3	Základní operace a pracovní technika	12
3.1	Zacházení s analytickými váhami	12
3.2	Odvažování vzorků	12
3.3	Srážení	13
3.4	Filtry, filtrační kelímky, filtrace	14
3.5	Sušení, spalování a žhání	17
3.6	Odměrné baňky a příprava odměrných roztoků	19
3.7	Pipety, pipetování	21
3.8	Byrety, odměřování objemů byretami	22
3.9	Kalibrace odměrného nádobí a jeho přezkoušení	23
3.9.1	Kalibrace a přezkoušení baněk	23
3.9.2	Zkoušení byret	25
3.9.3	Přezkoušení pipet	25
3.10	Odběr vzorku	26
4	Zpracování výsledků a chyby měření	28
4.1	Základní pojmy a vlastnosti výsledků	28
4.2	Klasifikace chyb	30
4.3	Vyjadřování správnosti a odlehlosti výsledků	32
4.4	Grafické metody	34
5	Vázková analýza	36
5.1	Základní pojmy a vztahy	36
5.2	Vázková stanovení	43
5.2.1	Stanovení železa	43
5.2.2	Stanovení hliníku	43
5.2.3	Stanovení zinku	44
5.2.4	Stanovení hořčíku	45
5.2.5	Stanovení fosforečnanů	45
5.2.6	Stanovení niklu	46
5.2.7	Stanovení hliníku 8-chřínololem	47
5.3	Otázky	47
6	Odměrná analýza	49
6.1	Úvod	49
6.2	Principy odměrné analýzy	49
6.3	Odměrné roztoky a jejich koncentrace	50
6.4	Základní látky, titr a faktor odměrného roztoku	51
6.5	Zjišťování bodu ekvivalence	52
6.6	Titrační křivky	53
6.7	Protolytické rovnováhy, titrace a výpočty pH	54
6.7.1	Úvod	54
6.7.2	Definice kyselin a zásad, pH	56
6.7.3	Výpočty pH	59
6.7.4	Výpočet neutralizační titrační křivky	67
6.7.5	Acidobazické indikátory	70
6.7.6	Neutralizační titrace	76
6.7.6.1	Základní látky a odměrné roztoky	76

6.7.6.2	Stanovení silných kyselin a silných zásad	79
6.7.6.3	Stanovení octové a mravenčí kyseliny	80
6.7.6.4	Stanovení kyseliny borité	81
6.7.6.5	Stanovení amoniaku	81
6.7.6.6	Stanovení hydrolyzujících solí	81
6.7.6.7	Potenciometrické stanovení octové kyseliny	84
6.7.6.8	Potenciometrické stanovení kyseliny fosforečné	85
6.7.6.9	Stanovení dusíku podle Kjeldahla	86
6.7.7	Acidobazické titrace v nevodném prostředí	88
6.7.7.1	Úvod	88
6.7.7.2	Volba rozpouštědla pro acidobazické titrace	90
6.7.7.3	Titrace v prostředí bezvodé octové kyseliny	92
6.7.7.4	Titrace 0,1 N roztokem HClO_4 v prostředí bezvodé octové kyseliny	93
6.7.8	Příklady	95
6.8	Oxidačně-redukční reakce a metody stanovení	96
6.8.1	Úvod	96
6.8.2	Oxidačně-redukční potenciál	97
6.8.2.1	Směs dvou redoxních systémů	104
6.8.2.2	Titrační křivky redoxních reakcí	106
6.8.2.3	Vliv tvorby komplexů na redoxní reakce	110
6.8.3	Určování ekvivalenčního bodu	112
6.8.3.1	Potenciometrické metody	112
6.8.3.2	Redoxní indikátory	113
6.8.3.3	Chemické způsoby určování konce titrace	116
6.8.4	Kinetika a mechanismus oxidačně-redukčních reakcí	117
6.8.4.1	Rychlost redoxních reakcí	117
6.8.4.2	Mechanismus redoxních reakcí	119
6.8.4.3	Katalýza	120
6.8.4.4	Indukované reakce	121
6.8.5	Oxidace nebo redukce látek před vlastním stanovením	122
6.8.5.1	Oxidační činidla	122
6.8.5.2	Redukční činidla	124
6.8.5.3	Redukce elektrolýzou při kontrolované hodnotě potenciálu, redukce reduktory a amalgámy	125
6.8.6	Titrace manganistanem draselným	127
6.8.6.1	Princip metody	127
6.8.6.2	Příprava odměrných roztoků, základní látky, stanovení titru	128
6.8.6.3	Manganometrická stanovení	130
6.8.7	Jodometrie	136
6.8.7.1	Princip metody	136
6.8.7.2	Základní látky, příprava odměrných roztoků, stanovení titru	139
6.8.7.3	Jodometrická stanovení	141
6.8.8	Titrace bromičnanem draselným	148
6.8.8.1	Princip metody	148
6.8.8.2	Příprava odměrného roztoku	149
6.8.8.3	Bromátometrická stanovení	150
6.8.9	Titrace dichromanem draselným	150
6.8.9.1	Princip metody	150
6.8.9.2	Příprava odměrného roztoku	151
6.8.9.3	Bichromátometrická stanovení	151
6.8.10	Titrace kyselinou jodistou a jodistany	152
6.8.10.1	Princip metody	152
6.8.10.2	Příprava odměrných roztoků	155
6.8.10.3	Stanovení jodistanem draselným	156
6.8.11	Titrace hydrochl inonem	157
6.8.11.1	Princip metody	157
6.8.11.2	Příprava odměrného roztoku	157
6.8.11.3	Stanovení hydrochinonem	158
6.8.12	Titrace železnatými solemi	158
6.8.12.1	Princip metody	158
6.8.12.2	Příprava odměrného roztoku	159
6.8.12.3	Stanovení železnatými solemi	159
6.8.13	Titrace dusitanem sodným	160
6.8.13.1	Princip metody	160
6.8.13.2	Příprava odměrného roztoku	161

6.8.13.3	Stanovení dusitanem sodným	161
6.8.14	Příklady	162
6.9.	Rovnováhy málo rozpustných a málo disociovaných sloučenin. Srážecí a komple- xometrické titrace	163
6.9.1	Úvod	163
6.9.2	Argentometrické titrace	165
6.9.2.1	Odměrné roztoky, stanovení titru	168
6.9.2.2	Stanovení halogenidů argentometricky	168
6.9.2.3	Srovnání metod subjektivního a objektivního stanovení chloridů	169
6.9.2.4	Stanovení chloridu sodného nebo bromidu draselného v tuhém vzorku	170
6.9.2.5	Stanovení stříbra	171
6.9.2.6	Stanovení kyanidů argentometricky	171
6.9.3	Merkurimetrické titrace	171
6.9.3.1	Odměrné roztoky, stanovení titru	172
6.9.3.2	Stanovení halogenidů merkurimetricky	172
6.9.3.3	Stanovení rtuti	172
6.9.3.4	Stanovení oxidu rtuťnatého	173
6.9.3.5	Stanovení rtuti ve FAMOSEPTU	173
6.9.4	Příklady	173
6.9.5	Chelatometrie	174
6.9.5.1	Princip metody	174
6.9.5.2	Příprava odměrného roztoku, základní látky	177
6.9.5.3	Chelatometrické stanovení	177
6.9.5.4	Chelatometrické stanovení kationtů ve směsi	179
7	<i>Instrumentální metody analýzy . . . . .</i>	181
7.1	Elektrochemické metody	181
7.1.1	Elektrogravimetrie	182
7.1.1.1	Elektrogravimetrické stanovení mědi	183
7.1.2	Potenciometrie	184
7.1.2.1	Referentní elektrody	185
7.1.2.2	Kapalinové spoje a solné můstky	187
7.1.2.3	Indikační elektrody pro měření pH	187
7.1.2.4	Měření rovnovážného napětí článku	189
7.1.2.5	Určování konce titrace	190
7.1.3	Polarografie	193
7.1.3.1	Polarografické stanovení kadmia	196
7.1.4	Amperometrické titrace	197
7.1.4.1	Amperometrické stanovení kadmia odměrným roztokem chelatonu 3	198
7.2	Fotometrie a spektrofotometrie ve viditelné a ultrafialové oblasti spektra	199
7.2.1	Princip metody a základní vztahy	200
7.2.1.1	Zákon Lambertův-Beerův	200
7.2.1.2	Zákon aditivity absorbancí	202
7.2.1.3	Použití Lambertova-Beerova zákona	203
7.2.1.4	Základy měřicích metod a aparatura	204
7.2.1.5	Spektrofotometrické stanovení Fe^{3+}	206
7.2.1.6	Spektrofotometrické stanovení fenolu	207
7.2.1.7	Spektrofotometrické stanovení fosforu v biologických materiálech	207
7.3	Separční metody	208
7.3.1	Extrakce	209
7.3.1.1	Spektrofotometrické stanovení niklu po extrakční separaci mědi	211
7.3.2	Měníče iontů	214
7.3.2.1	Princip metody	214
7.3.2.2	Příprava nové kolony	216
7.3.2.3	Stanovení celkového obsahu sodíku nebo draslíku za použití měniče kationtů v cyklu H^+	217
7.3.2.4	Dělení niklu, kobaltu a zinku na měniči aniontů	218
7.3.2.5	Eluční křivky chloridů a bromidů	219
8	<i>Pomocné roztoky a indikátory . . . . .</i>	220
	<i>Rejstřík . . . . .</i>	222